

Foto: Margareta Edqvist

Drakblomma finns på den svenska rödlistan över hotade arter i kategorin starkt hotad (EN). Arten har minskat betydligt under senare år. För att bryta den negativa utvecklingen har Naturvårdsverket låtit utarbeta ett åtgärdsprogram som har som mål att gynna arten. Drakblomma är fridlyst.

Som de flesta andra arterna i familjen kransblommiga har drakblomma fyrkantiga stjälkar med korsvis motsatta blad. Stjälkarna som normalt är omkring 30 cm,

kan bli över en halv meter höga och kommer från en grenad jordstam. Denna växer till efterhand och kan bilda stora tuvor. Blommorna är tvåläppiga och sitter i kransar i stjätktoppen. Bladen är linjära och sitter korsvis motsatta.

Drakblomma börjar normalt blomma i slutet av juni och blomningen varar i ungefär tre veckor. Drakblomma är då lätt att finna eftersom de stora blå blommorna lyser på långt håll. Blomställningen är axlik med normalt 3–6 kransar med 6–10 blommor i varje krans.

Rödlistan

Den svenska rödlistan upprättas av ArtDatabanken och fastställs av Naturvårdsverket. I rödlistan klassificeras växter och djur i olika hotkategorier beroende på hur stor risken är att arten ska försvinna ur landet.

Rödlistans kategorier:

RE – Försvunnen

CR – Akut hotad

EN – Starkt hotad

VU – Sårbar

NT – Missgynnad

DD – Kunskapsbrist

Foto: Lennart Sundh

Foto: Lennart Sundh

Drakblomma

har sin svenska huvudförekomst i Västergötland, där den mestadels växer på krönet eller sydsidan av backar, på grusåsar och på åkerholmar med kalkrik morän eller grus. I Östergötland finns den på några platser i öppen klipp-

terräng med basiskt vittringsgrus och på Gotland på hållmark.

Drakblomman är ljuskrävande och förekommer i artrik torrängsvegetation. Den har som följeväxter i Västergötland bland annat trollsmultron, smalbladig lungört, blodnäva och backruta. Flera arter i detta växtsamhälle är missgynnade av hårt bete och är därför bäst utvecklade på backar och i åkerholmar som ligger i samma hägnad som åkern. Under århundraden har dessa backar hävdats med sen slåtter eller med sent bete de år då åkern varit trädad eller burit vall. Drakblomma förekommer också i ohävdad, kalkrik klippterräng med mycket tunt jordtäckte, vilket motverkar uppväxt av buskar och träd och igenmyllning av förna. Etablering av nya plantor sker mest framgångsrikt i öppen blottad jord, skapad av till exempel bete, krattning eller naturlig erosion.

Drakblomman hotas främst genom för hårt eller för tidigt bete. I Småland och på Öland är det låga individantalet i sig ett stort problem. Ett påtagligt hot mot drakblomman är utebliven hävd som medför igenväxning med buskar och träd. Att anordna upplag eller att gräva bort och förstöra drakblommans växtplatser är naturligtvis åtgärder som inte ska få förekomma. Spridning av gödsel eller näringsämnen på drakblommans växtplatser leder till att den försvinner.

Drakblomma finns i övriga Norden främst i Norge på flera lokaler från Oslotrakten till Gudbrandsdalen. Mycket sällsynt i Finland.

Om du vill läsa mer om drakblomma eller om floraövervakning kan du besöka följande hemsidor:

Svenska Botaniska Föreningen:
www.sbf.c.se

ArtDatabanken:
www.artdata.slu.se

Naturvårdsverket:
www.naturvardsverket.se

Länsstyrelserna:
www.lst.se

Floraövervakning

Sveriges miljömål slår fast att alla arter ska förekomma i livskraftiga bestånd. Att kartlägga förekomsten av hotade växter är en viktig del i arbetet med att bevara arter och biologisk mångfald.

Projekt Floraväktarna är ett nätverk av växt- och naturintresserade personer som besöker de hotade arternas växtplatser för att räkna antalet plantor, upptäcka eventuella förändringar eller andra oroande faktorer. Floraväktarnas rapporter ligger till grund för en del av miljöövervakningen

och floravårdsarbetet i landet.

Andra viktiga delar i bevarandearbetet är nätverket Natura 2000 och arbetet kring åtgärdsprogrammen.

Naturvårdsverket har gett länsstyrelserna i uppdrag att ta fram åtgärdsprogram för ett antal hotade kärlväxter som inte klarar att överleva utan särskilda åtgärder. Programmen är inte formellt bindande men syftar till att vara vägledande för arbetet med att bevara dessa arter i landet.

Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest

skyddsvärda naturområden. Natura 2000-områden finns i alla medlemsländer och ska hejda utrotningen av arter och livsmiljöer. Ett fyrtiotal av Sveriges kärlväxter ingår i nätverket.

Vill du veta mer om floraövervakning eller informera om någon lokal för drakblomma hör gärna av dig till margareta.edqvist@telia.com som är samordnare för Floraväktarna. Vill du diskutera kring skötsel eller åtgärder för en specifik lokal kontakta din länsstyrelse.

Svenska Botaniska Föreningen
ArtDatabanken